

Évközi 25. vasárnap – 2012. szeptember 23.

Az öntelt Kázmér király elhatározta, hogy méltó emlékművet emel saját nagyságának és gazdagságának, amely hivatott lesz örökre megőrizni dicsőséges uralkodásának emlékét. Egy hatalmas templomra gondolt, egy gótikus dómra a főváros közepén, amely majd végső nyughelyének is tere lesz. Az építkezés minden költségét egyedül a királyi kincstárnak kellett fedeznie, halálbüntetés terhe mellett tilos volt bárkinek, bármivel is hozzájárulnia a hatalmas építkezéshez. Kázmér csakis saját magának akarta fenntartani a dicsőséget. Emberek ezrei, lovak és ökrök százai dolgoztak a gigantikus munkában hosszú éveken keresztül. Amikor végre elkészült a dóm, összegyűltek az emberek az egész országból a felszentelés ünnepére. A bejárat fölött lévő színes, gyönyörű rózsablak alatt egy óriási méretű emléktáblát helyeztek el hófehér márványból, melyen fél méteres nagyságú arany betűk hirdették: „Isten dicsőségére emeltette Kázmér király.” A táblát egyenlőre selyem lepel takarta, hiszen a szentelést végző bíborosnak kellett azt lelepleznie. Amikor a bíboros megérkezett, a nép áhítatos csöndje közepette lerántotta a leplet az emléktábláról. A nép meghökkenve hördült fel, a király pedig óriási dühbe gurult. A felirat ugyanis így szólt: „Isten dicsőségére emeltette Kázmér király és Terézia.” Kázmér rekedtre kiabálta a torkát haragjában. Lefújta és másnapra halasztotta a templomszentelést, szolgálival pedig levakartatta a tábláról a Terézia nevet. Egész éjjel őriztette katonáival az ismételten letakart táblát, s azok nem is észleltek semmi mozgást. Amikor azonban a következő napon a bíboros ismét lerántotta a leplet a feliratról, az újra csak ezt hirdette: „Isten dicsőségére emeltette Kázmér király és Terézia.” A nép immár felcacagott, a király pedig elvörösödött szégyenében. „Ki az a Terézia? Hozzátok élém!” A katonák körüljártak a tömegben, de csak egyetlen Terézia nevű asszonyt találtak. Rongyos, szegény özvegyasszonyt tuszkoltak a király elé, aki remegve vallotta be, hogy egy forró nyári napon néhány vödörnyi vizet adott a kimerült, lihegő ökröknek és lovaknak, amelyek az építkezéshez szükséges nehéz köveket vontatták. A király megértette, hogy maga Isten szégyenítette meg őt nagyképűsége és önteltsége miatt. Nem bántotta az asszonyt, s a feliratot is úgy hagyta, ahogy volt.

„Aki közületek első akar lenni, legyen mindenki között az utolsó és mindenkinek a szolgálója.” Milyen érdekes, hogy Jézus nem tiltja meg az apostoloknak, és senkinek sem a világon, hogy első akarjon lenni. Nem mondja azt, hogy ne törekedjétek elsőségre, a többiek közül való kiválásra. Azonban egy nagyon érdekes, látszólag önellentmondásos útját mutatja az elsőségre való törekvésnek. Úgy látszik, némileg más fogalmai vannak az elsőségről, a nagyságról, a dicsőségről, mint az embereknek általában. Érdemes azonban elgondolkodni rajta, hogy nem-e az általa mutatott út a célravezető ebben a törekvésünkben is! Nem lehet kikerülni az emberi világban azt, hogy legyenek elsők, legyenek vezetők, hatalommal és befolyással bírók. És természetesen nem lehet mindenki az. Az emberek azonban könnyen esnek bele abba a csapdába, hogy az elsőséget mások fölötti hatalmaskodással, erőszakkal, mások megalázásával, félelemkeltéssel vagy egyéb tisztességtelen, embertársaik számára káros, pusztító eszközökkel szerezzék meg. Jézus rámutat arra, hogy ez a módszer hamis, és hosszabb távon éppen az ellenkezőjét eredményezi annak, amit elérni szeretnénk. Jézus leás az elsőség utáni emberi vágy gyökeréig, és megmutatja, hogy valójában mi is motiválja az embert, mi az, amire igazán vágyakozik. Az emberi vágyak ugyanis a teremtő Istentől valók a maguk tisztaságában és eredetiségében. Nem a sátán generálja őket. Ő csak arra képes, hogy megrontsa, összezavarja, hamis vagy részleges értékek felé fordítsa ezeket a vágyakat. Jézus megtisztítja és eredeti céljai felé fordítja a mai evangéliumban elhangzó javaslatával ez ember érvényesülési vágyát. Aki első akar lenni, mit is akar valójában? Tenni másokért! Azt akarja, hogy mások felfigyeljenek a benne lévő értékekre, képességekre, igényeljék az ő tudását, adottságait, értékeljék a személyiségét. Vagyis nagyon leegyszerűsítve szeretni és szeretve lenni akar, ami minden embernek természetes és teljesen igaz vágya. Azonban ha valaki ezt

úgy próbálja érvényre juttatni, hogy eltapos, lenéz és megaláz másokat, erőszakoskodva saját magának követel mindent és saját hasznára foglalkoztat mindenkit, félelmet keltve vagy tisztességtelen eszközökkel befolyásolva tartja hatalmában az embereket, akkor épp az ellenkezőjét éri el valódi céljainak. Embertársai valójában megvetik és gyűlölik, nem tisztelik és szeretik. Nem őszintén és tartósan ragaszkodnak hozzá, hanem első adandó alkalommal lerázzák a nyakukba tett ígát, s ők akarnak (előbb-utóbb fognak is!) fölője kerekedni. Ha tesz is szép és értékes dolgokat, végbe is visz minden ember számára hasznos műveket, akkor sem fogják értékelni igazán a személyiségét. A tőle elszenvedett rossz el fogja homályosítani az általa megvalósított jót. Nem, a zsarnokoskodás nem vezet célhoz!

Aki azonban úgy él, ahogyan Jézus tanítja a mai evangéliumban, vagyis mások szolgálatának lehetőségeit keresve, nem öntelt és gőgös törtetéssel saját önző céljait érvényesítve, hanem tényleg másokért is dolgozva, mások javát is keresve, az megtapasztalja, hogy lesznek, akik őszintén felnéznek rá, akik igényt tartanak a benne lévő jóra. Aki adni tud valakinek, tenni tud valakiért, az – bármennyire is kihasználható örültnek tűnik – mindig fölötte áll annak, akinek ad, akiért tesz, akit segít. Méghozzá úgy áll fölötte, hogy nem alázza meg őt, nem nyomja el vagy szégyeníti meg embertársát. Az ilyen ember talán nem fog rangokat és címeket birtokolni, nem fog emléktáblákon díszelgni a neve, mégis első lesz, vezető lesz a maga környezetében és tevékenységében. Ő fogja előre vinni az emberi társadalom és Isten Országa ügyét egyaránt, s mindig lesznek olyanok, akik tudják és kifejezésre is juttatják, mennyire fontos, elsődleges szerepet tölt be a maga helyén, a maga környezetében.